

ملا نصر الدین

№ 4. ЦѢНА 12 К. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قیمتی ۱۲ قېک

چتالچده اتحادچی لر ایله ائتلافچی لر



هله قباچه قوی اوز ظرافتمزی قورتاراق، سورا دشمنه جواب ویرهک.

۵۰۷۰

آذربایجان: تیفلیس، داویدوف کوجہسی نمبر ۲۴
 Адресъ: Тифлисъ, Давидовская 24.
 تلگرام ایچون: تیفلیس ملا نصرالدین.
 Для телегр. Тифлисъ. Молланасреддинъ.
 Подписная цѣна:
 на годъ — 6 руб.
 6 мѣсяц. — 3 р. 50 к.
 3 " " — 2 р.
 1 " " — 50 к.
 آذربایجان دگشمک حتی ۳ دانہ ۷ قیکلیک مارقہدر.

قافقازده و روسیہده ۱۲ آیلگی — ۶ منات
 « ۶ آیلگی — ۳ منات یاریم
 ۳ آیلگی ۲ منات ۱ آیلگی ۵۰ قیک
 اجنبی مملکتلرده ۱۲ آیلگی — ۷ منات
 « ۶ آیلگی — ۴ منات
 تک نسخہسی اداره مزده ۱۰ قیک، اوزگہ
 شهرلرده ۱۲ قیک.

ای پشایا

اوگا چاندی اوگون که ارث پدر
 اوزینه آلدی یوز اون اوچ عورت
 هامیسی گل عذار سیمین بر
 اولمادی بر دقیقه غفلتده
 باشلادی عیش ونوشه شام و سحر
 یارشار حکمداره کیف چشکون
 نهیه لازمدی مال گنج گهر
 نجه مرحوم ناصرالدین شاه
 نچه دفعه فرنگه ایتدی سفر
 بوده بر کره گیتی پاریس
 کیچروب اوردا یاخشی خوش گونلر
 دیدی: هیبات ییلمه مشدیم من
 وار ایش گور نجه گوزل یرلر
 نهیه من کشم بو مملکتی
 سلطنتدن چخیر مکا نه نمر؟

ای اولاز خاص شیعه حیدر
 ویر قولاغ ایله بو سوزی ازبر
 فاعلات مفاعیل فعل
 دیریم گور سکا نه یاخشی خبر:
 وار ایدی بر مراکش آدلی دیار
 عرب ایدی جماعتی یکسر
 نه عرب جملهسی جور و غیور
 کان مردانه گی و بحر هنر
 حکم ایدردی او ملکه بر سلطان
 آدی مولا عزیز کل پسر
 ایله دی چونکه ظلم مظلومه
 یوزینه آق اولوب رعیتلر
 ویردیار تاجی تختی قارداشته
 بویون اگدی اوگا بوتون لشکر
 تخته مولا حفید چون چخدی



ایندی بوردا برایش وار که گورک آیا بو گیدنلر هامیسی صداقت ایله می گیدیرلر یا بریجیلک در که ایلیورلر خلقلک گوزینه توپراق آسونلار؟! بو باردهده بر نچه کلمه دانشمالی که ایشک حقیقتی میدانه چقسون.

من ایله حاجی تانیورام که اوزنیک هیچ بر زاده اعتقادی اولمیا اولمیا مکیه مشرف اولور و گیدن زمان عوام سوروشانده که فلانکس ایشتمشم حجه گیدیرسن؟ دییور: «گرک انسانک باشی بریره باغلی اولسون، یوخسا بر پاره طبعی لر کیمی هیچ زاده اینانماق آدمی باش آچیق قویار». اما بونک عوضنده اوزی کیمی بر لامذهبهده راست گلنده دییور که گیدیرم مکیه محض گوروم بو نادانلر بو وحشیلر که هر طرفدن اورا جمع اولورلار نه حقه بازلق ایلیورلر؟

بیزیم حاجیلارک ایچینده بو جورلری چوخ چوخدر، و علاوه ایله لریده وار که اوچ دورت یوز مناط خرج قویوب مکیه گیدنده و الله اجلدن امان و یروب سلامت قایدوب گلنده اوز برینده مکهنک خرجنی بر ایلهده چقاردور، گونده مین دهمه کیتدیگم یته آند اولسون دییوب مالی بره اوچ قیمته ساتور و چوخ اولور که اون مکه خرجنه برابر بر امانت گتوروب تاپشورورلار او گسالور ایچریه امانت حاجی جعفرین چکنده جماعت یفشوب آغزی بورنین ازیلر که سن نیه حاجیه شر آتورسان و بهتان دییورسن!؟

بونک هامیسیله یله منیم هیچ کس ایله ایشیم یوخدر، هر کس نه ییلیرسه ایلهسون، حاجی مد ولی کیشی نک پول اوز پولی در، ایستیور تومنی اوز شاهی ایله اجارهده ویریر، ایستیور آپاروب دوهیه و یروب کسیر بادییرر توپراکه. و ها یله ایستیور پولی اوز وطننده فرنک قدینه، نسه چاینه و یروب مرثیه اوخوتدیریر، یا اینکه آپاروب مکه یولنده توکور اجنبی لرک جینه. آنجاق منیم دییهجک سو زوم برجه بودر که حاجی مد ولی اوز وطننده حمد سو. رهمنی درست اورگنوب و مناسک حجی تمام کمال یلوب سورا بریندن دبرسون، و حجه گیتنک خیالنه دو شسون، داها یوللارده اوروسلارک موردار واقونلارینده و انکیسلرک موردار پاراخودلارینده حمد سوره حجه یله حجه یله گیتهسون که چوق کنهادر، و جایز دکل او مقدس آیهلر نجس یرلرده تلفظ اولونسون...

حیفر من بو یاخشی گونلریمی کیچیرم بو خرابه یرده هدر قوی فرنکلر گلوب بو چوللرده ایلهسونلر امور خلقه نظر یغدی کر کلفتین یغیشدیردی کوچدی پارسه توتدی اوردامقر او ییدی ایچدی کامنه چاندی سنده یی ایچ دماغک اولسون تر.

(جووه لاغی بک)

مکه

بوگون بر نفر تازه مکه دن گلن حاجیه چوق یورگم یاندى، حقیقتدهده بوجور آدملا ده یورک یانمالیدر چونکه شهرنده اوتوردیقی یرده آخوندلار اوقدر یازیه آلتدن اوستدن دییورلر که سن مستطع سن ییله سن شیهلن بینوانی یوزدن گوزدن سالورلار دورور آز چوق نه مایهسی وار اوزلیور بر قدر پول گوتوروب دوشور بریابانه دورما گلدم مکه، گونه بر منزل طی منازل قطع مراحل یتشمک همان فوری بر ناخوشلق یاشور یاخاسندن اول که اولهسن، نجه که هر ایل مین لر ایله و علی الخصوص بو ایل اوتوز آلتی مین نفر اولوبدر....

حج فروع دیندن اولوب اونک باره سنده دانشماق نه اینکه ملا نصرالدینک بلکه اونک باباسنگده هنری دگل و بو جماعتده که هر ایل یوز مین لر ایله گیدوب اورا یوز مین دوهنی جاموشی اینگی قوینی قربان ایدوب دوباره پول و یروب بادییرلار توپراغه، بر حکمت در که اوکا هیچ کس ال آپارا یلمز، آنجاق منیم بو دانشغیم اوندان اوتریدر که اوز گونمه آغلیرم و حساب ایلیرم که ایلهده بو قدر آدم که مکیه گیدیر و چوخیه درجه شهادته یتیشیر، اولارک هر بریسه بهشته یتش مین قصرزبرجدن، یا قو تدن ویرسلر و هر قصری یتش مین دهمه بو دنیادن بویوک اولسه من اوندان قورخورام که بزله دخی جنتده بر قالمیا، و ایشدی الله ایله مش بزه گیتلی اولساق عذر یزی ایستبلر. اودر که بولارک هر ایل بو قدر قریلاقین ایشیدنده قیصقانماغم توتور، و حسد آپاریرم بولارک او سعادتنه که مکه کیمی مقدس بر شهرده جان جهان آفرینه تابشیرلار، چونکه اونسیزده چوخسی اگر وطن لرینده وفات ایتسلر، وصیت ایدمچکر که سوموکلرینی یغوب یغیشدیروب کربلاى معلايه آپارسونلار.



اوروس تياترينده

مسلمان تياترينده



آماندره آيار بو پاكى سال پوچه كه منيم ايچون غازيت
كوندرمه سولتر، يوخسا ايرانده منيم دريه سامان تهرلر



بو نشه كه تريا كده بنكده سن آلورسان
 قيصقانما قوي اوغلكده سنك بهرور اولسون
 شكريت كه حياتكده اونى شاد ايدييورسن
 سندن سوار دنياده اولورسا نه لر اولسون.



بو ناخلف اوغلك كه شراب ايچدييورسن
 مين دفعه تيك اوز دالكا ييل ووراجاقد
 ناراحت اولوب صانما كه محرومدر ايندى
 بوندان سورا ميخانهده عمرين ساواجاقد.

پسلک ینه ده اولدی کیلمز یگی تورکلر!
عثمانلی سیزه هپ بویون اگمز یگی تورکلر!
ملتر گزده یوق ایدی چونکه تکامل
زحمتلر ایله اکدیگمز ویرمدی حاصل
چوق کیچمدهی اگلشدی ینه صدرده کامل
خائنلر او توپراقده توکنمز یگی تورکلر!
عثمانلی سیزه هپ بویون اگمز یگی تورکلر!
یر اولکده بر پارتیا ملتچیلر اولمش
یر فرقه قادت برده شریعتچیلر اولمش
یر معتدل آزاد ترقی چیلر اولمش
بر صنف او بری صنفی بگنمز یگی تورکلر!
عثمانلی سزه هپ بویون اگمز یگی تورکلر!
کامل نه ایدیردی سزه بر یاخشی کیشی در
تابع اوکا عثمانلی لرک اوزده یشی در
دعوا ایله مک یا که بارش اونک ایشی در
برروم ایلی اولمازسه ایش اوتمز یگی تورکلر!
انسان هر ایشی ترسنه گیتمز یگی تورکلر!
اسکوبی (نواقوف) جمعه نی صربلر آلین
یانیه قیریقه، آدرنه بولغارلاره قالین
اشقودره یازبقدر قارا داغسه بوراقیلین
تورک ملتی آجده قالار اولمز یگی تورکلر!
ناموسی گیدوبقدی بو کولمز یگی تورکلر!

تورک ملتی قانع، همیده درده دوزندر
بدر اوکا بر پارچه چوره ک بر تیکه پندیر
بولغار قاراداغ، صرب قریق ییله دگلدر
اونلار یاوان اتک ییه ییلمز یگی تورکلر!
بو قاره، یامان گونلره دوزمز یگی تورکلر!
قوی روم ایلیده هر نه قدر ظالم اولور اولسون
تورک قزلارینک عصمت ناموسی پوزولسون
باغ باغچه لری غصب ایدیلوب هپسی قوولسون
کامل پاشالار عیشی پوزولماز یگی تورکلر!
اول فرقه رزالت دن اوسانماز یگی تورکلر!
عبرت گوزینی آچماز، اوتانماز یگی تورکلر!

«کیفیسز»



وهر کس ده سارساقلیوب دیسه که حجه گیدنلر نه
بو قدر پوللاری آپاروب صرف ایدیرلر، هیچ اولما
هرمسی بر لیره عثمانلی دولته ویرمیر که اولارک خزینه سی
دولوب احتیاجلری اولماسون که آل عثمانک (نجم باختر)
کیمی قیمتلی تختی ساتماق ایستونلر، یا اینکه لابد قا
لوب تاج شاهینی خارجی یاننده گرو قویماق خیال لرندن
کیچسون. اونده من او آداما بو جوابی ویره رم که بولار
بتون آخماق و بی معنی سوزلردر که او دانشور، چونکه:
اولا، بو مکه یولنده خرج اولونان پوللاره بره مین بو
دنیاده، بره مین آخرت ده عوض ویریله جکدر.
ایکمیجیسی اورا یغیشان آدامک فکری گرک همیشه
آخرت یاننده اولسون، و جمیع علاقه سین دنیا و مافیها دن
کسون، هر گاه بو جور فکرلر قلبگدن کیچمش اولسا
لازمدر الی دوه کسوب توپراقه قویلاتسین که اوندان بو
جور یوک ترک اولی باش ویردی.

اوچومیجیسی ده اورا یغیشانلارک بری بوخارالیدر، بری
قافقازلیدر، بری (الله سلامت ایله سون) ایرانلیدر، بری افغا
نلی، بری جاوه لی، بری هندوستان لیدر، جعفری، حنبلی،
شافعی، مالکی، وهابی مین مذهب قاریشوب بربرینه اونلاره
نه خرج واقع اولوب که عثمانلی فکری چکسونلر
قوی جانی چخسون پولزلقدن دربه داغین داغیلسون.

سارساق قلی بت

اشعاعا

یغی تورکلره

زحمت لرک بر پوله دگمز یگی تورکلر!
عثمانلی سیزه هپ بویون اگمز یگی تورکلر!

یر فایده من گوزله میرم زحمت کزدن
ایچمیر سو گوزوم چونکه قوجا ملت کزدن
عثمانلی ده بر قطره سکر حانکه دگزدن
بو رنجلرک قدری ییلمز یگی تورکلر!
عثمانلی سیزه هپ بویون اگمز یگی تورکلر!

اولده ده ظلمک آغاجی بویله یخلدی
ملت سارینان بند و زنجیر قیریلدی
اک اوست قاتنه یلدرک آنسزجه چیقیلدی

بویوک بر قدر دانلق

آنا طولی ارمنی لری میتینگ ایلوب مصلحت گورولر
کہ آدم باشی بر قاشیق یاغ، بر گرونکہ کنجد چندن
بر قیہ یون، بر جوت جوراب، بر آرشین پاتاوا، ایکی
جوت چارق و بر ال آغاچی یغوب «باکو» غازیٹنگ
مدیرینہ گوندرسونلر، چونکہ اولار اوز تاخل اکمک
ارینہ، قویون اوتارماقلارینہ مشغول اولوب هیچ زادان
خبرلری اولمیا اولمیا، بوغازیت چالیشوب اولارہ استقلالیت
قازاندی. شایعہ لره گورد «باشقالہ» ارمنی لری مشارالیک
ا ادا: ہسکانی یادکار ایچون تو کہ جکار.

پر پتلہ قوطیسی

با کودہ «باجادان باخانہ» سن آرخابن اول بزم ہمیشہ علم
معارفہ سد چکن و مخلوقی اغفال ایدن آخوندلره علی الخصوص
آخوند شیخ رسول حضرتلرینہ اخلاص ارادتیز کاملدر.
نخچواندہ «بیج آغایہ»: بیجگٹ دوتوب دیہہ کہ
جماعت نیہ بانگٹ رئیسٹ قولوقندہ اودقونا اودقونا
دانشورلار و دینتہ کہ بورنگزی سلیمون سلیمیلر
کہ قریدیتیز باغلانار، اولا اونلارک آیاقی یلٹی سٹک منم
باشن یلمز، ایکمچیسیدہ بودر کہ ہمیشہ احتیاط شرط
دندر و سوزہ باخماق ادبدن.

طرطردہ «چوق دانشا»: نسیسی بودر کہ بر جندار
گنورسکڑ جهانگیر یلین طلسم بتا
قویما کہ بردہ علم مکتب سوزی دانشون.
گنجہدہ «دلیہ»: گون بورالارا کولگہ داغلارلا.

نخچواندہ «نساجہ»: بو دفعہ کی شعرلرک درجی مصلحت
اولمادی، گلہ جکدہ سادہ و معنالی یازساگر چاپ اولنار.

نوخیدہ «ابو ہوندورہ»: اوزون اوزادی اشعار عوضنہ
بر پارہ احتیاجاتلاردان نثر ایلہ مختصر و آیدین یازساگر
مین دفعہ بی راقدر، او جور شعرلر سبت مالیدر نہ اینکہ ژورنال.
جلفادہ «زہر باردقنہ»: دمیریول اوتایہ کیچدی کیچمدی
(ازنبرٹ) خانلارینہ چاخر عرق داشیماقدان اوتری ایرانک
ہر گوشہ سندنہ نہ قدر ایستہ سن ہمیشہ قاطر و ایششک
تاہناق ممکندر.

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زادہ

قافقاز خبرلری

باکو — باکو غزنہ سٹک ادارہ سی بوگونلردہ ترکیادہ
اولان ارمنی پایتختنہ کوچمک ایستور کہ اوردان دخی
آسیای صغرانک ہر بر شہرندہ شعبہ لر آچسون.

آغدام — مسجد وکیل لری مسجدک یانندہ احسان
ایچون دورت دانہ بویوک و گیش آباق یولی قایتدروبلر
کہ چایچی قرداشلار شاگردلری ایلہ برابر قضای حاجتہ
گیدندہ داریشلق اولماسون.

مرو — بوگون بورانک درام جمعیتک رئیس (ہلال
احمر) فایدہ سنہ اوینادیقی تیاترک پولٹی ب شرابہ
آتوب بالا خندہ گہ بازاردہ یاشاسون عثمانلی یارالیری باغرا
باغرا دیفرلانوردی.

رخمانہ قریہ سی — دارالمؤمنین قمدن بر عالیجناب
نورانی سید بورا تشریف گتروب یش دانہ ددم مل
حروفاتی یازوب دیر کہ ہر کس بونلاری یلمسہ آروادی
اوزیندن بوشدر، ایندی رخمانہ اہلی قالوبلر سرگردان نہ
او حروفاتی ییلہ ییلرلر و ندہ کہ آروادلارینک ہندہ ورنہ
دولانا ییلرلر.

نخچواندہ بر نثر دوستمہ:

اوزگہلر درس اوخویور عالم و فرزانہ اولور
اوزینہ، ملتہ، قبول
«ایستودیت» اولسا بری لیت ییزیم ملتدہ
یا قومار باز یا بیان یادہ کہ دیوانہ اولور.

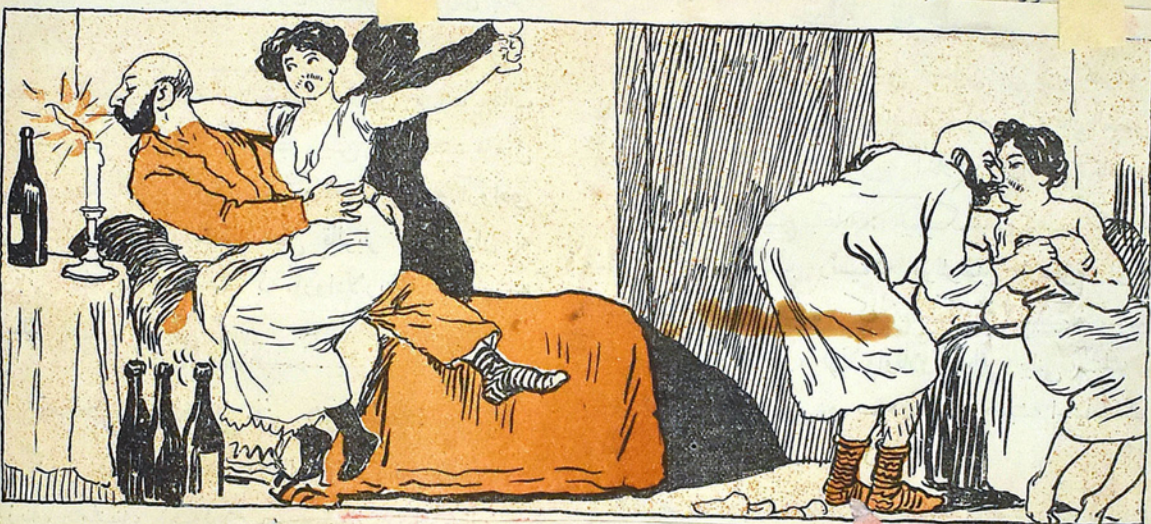
جووہلاخی بت

تلغراف خبرلری

تبریز — مشروطہ ناک جانی باشی صاغ سلامت حاجی
حمد خان شجاع الدولہ ناک عمر دولتہ دعا گودر.

باکو — شہر دوماسی قرار قویوبدر کہ بوندان
سگرہ مسلمان دکانلرینی نہ اینکہ بر جمعہ گوناری
بلکہ ہر بر مسلمان بایرامندہ و محرم رمضان
آیلارینی باشا باش باغلاسون. بازار گونی تعطیل ایدن
مغازاچیلر بویوک تنبہ و جریمہ بہ گرفتار اولاجاقلار.

تقلیدہ «شرق» مطبعہ سندنہ چاپ اولوندی.



تبریز مجتهدینک آغا زاده لرینک مکدن قایدانده تفلیسده کی عبادت لری